Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 245 Luni 6 Septembrie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

TURISMUL

Turismul a avut şi are în noi un sprijin hotărît.

Am preconizat totdeauna promovarea unei cât mai mari atracţiuni a comorilor din ţara noastră, atât de dăruită şi în această privinţă.

Foloasele morale şi materiale ale punerii lor în valoare, în România şi în străinătate, sunt uşor de înţeles şi nu sunt greu de obţinut.

Popularizarea în ţară şi peste hotare, sporirea, înlesnirea şi îmbunătăţirea mijloacelor de călătorie, de vizitare şi de staţionare: iată ce-i cere omului natura atât de darnică.

Şi ce nu se poate obţine cu bunăvoinţă, pricepere, pasiune, continuitate!

Nu se poate tăgădui că s'au făcut paşi înainte în această direcţiune, care preocupă lumea de pretutindeni din ce în ce mai mult, din îndoitul interes de a se reduce exportul provizoriu al indigenilor şi de a se spori importul tot atât de provizoriu al străinilor.

In revista oficială de turism, se găsesc lucrările realizate, cele în curs de înfăptuire precum şi proectele de viitor. Cabane, drumuri, semnalizări, cooperări la ameliorarea şoselelor, a locuinţelor, a alimentaţiei, dovedesc că se lucrează. Şi dacă s'ar consacra atenţia cuvenită înfrânării speculei, desigur că turismul naţional ar fi servit îndeosebi, acest element intrând vârtos în capacitatea de atragere a maselor de călători şi vizitatori.

Obiectivitatea acestor consideraţiuni ne dă dreptul să luăm notă de criticile unor cercuri largi, de care acţiunea turistică nu s'ar putea dezinteresa fără să dăuneze cauzei.

Este vorba de acele reclame indispensabile şi în această materie, şi de care depinde în mare parte succesul încercărilor desfăşurate.

Nu trebuie să se piardă din vedere, că ele pot să servească, dar pot şi să deservească scopul urmărit.

Astfel, este sigur că felul cum se înfăţişează secţia de turism la expoziţia din Paris poate să exercite seducţiunea legitimată şi meritată de frumosul bogat şi variat al ţării noastre.

Dar este tot atât de sigur că anumite afişe dela vitrinele birourilor de propagandă din Paris, Berlin şi alte mari centre, nu pot să aibă decât rezultatul contrariu.

Cititori înapoiaţi din străinătate ne comunică observaţiunile sugerate de unele ilustraţiuni, pe cât de mari pe atât de inoportune şi de păgubitoare, deschizând posibilităţi de generalizare a unor tipuri sau moravuri singuratice.

Astfel, dacă vor fi cercetate toate producţiunile de reclamă turistică de peste hotare, nu se va găsi una în felul acelui cap de ţăran bătrân, scofâlcit la faţă, nebărbierit de pe vremuri, cu părul ieşit prin umbra de cămaşă.

Portret al mizeriei într'o expoziţie de pictură, da.

Dar afiş răspândit în străinătate, nu.

El nu poate să aibă alt efect decât exclamaţiunile auzite de călătorii români în faţa vitrinelor străine: „Aşa trebuie să fie toată ţărănimea de acolo"! sau „Decât ţară agricolă şi plugari de felul acesta, mai bine lipsă". Sau atâtea alte comentarii transmise de cititori dureros surprinşi de rezultatele unei asemenea nesocotinţe, care trebue să fie urgent şi pretutindeni reparată prin retragerea acelui portret pejorativ.

Iată de ce sfătuim pe cei cari şi-au luat sarcina — dar şi răspunderea — propagandei turistice, să fie atenţi, cu deosebire atenţi, spre a nu se produce nici greşeli şi nici altceva, care ar putea să deservească un scop ce nu trebue să fie decât servit, interesând în gradul cel mai înalt ţara noastră din toate punctele de vedere, nu numai din cel turistic.

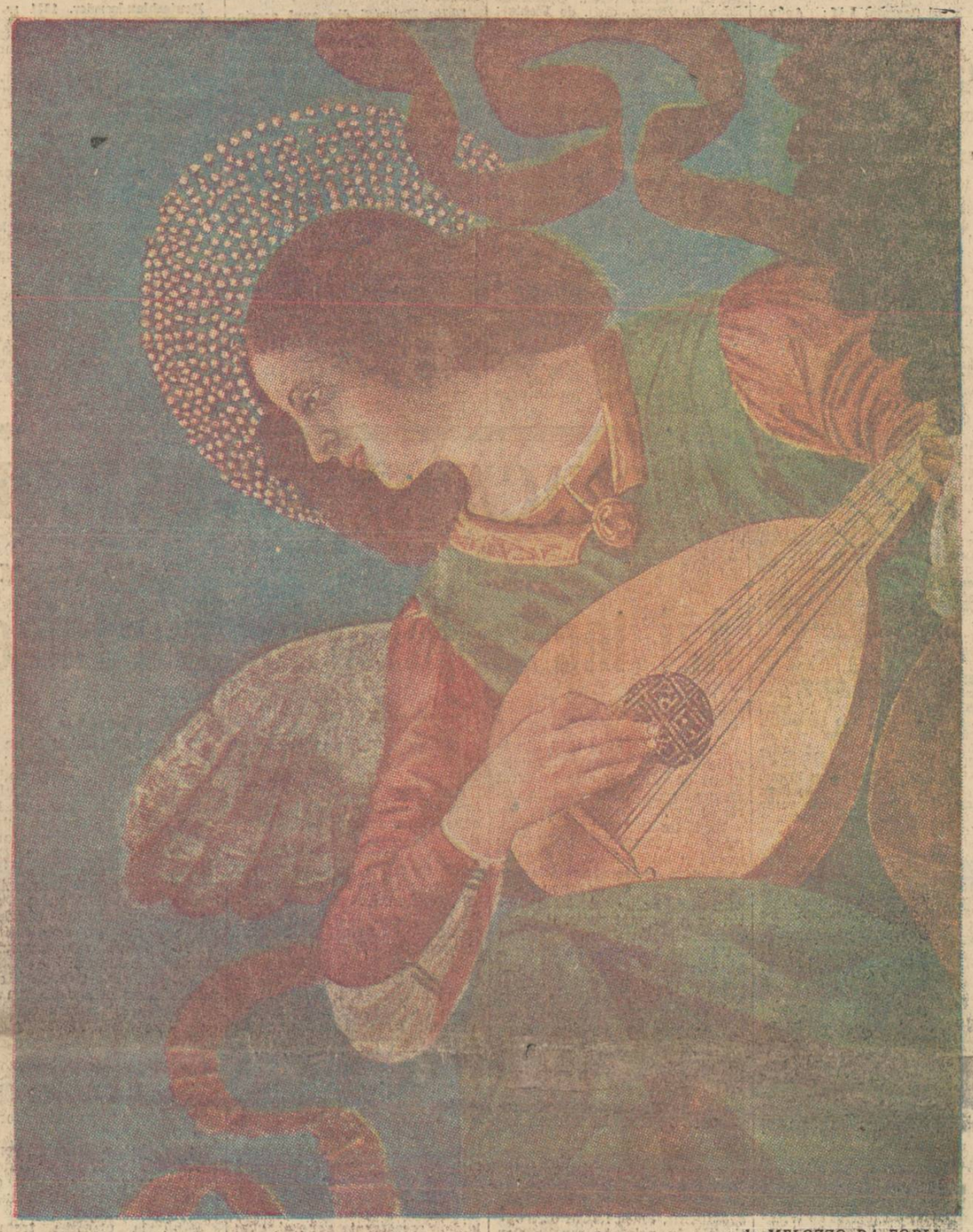

de MELOZZO DA FORLI (Galeriile Vaticanului, Roma)

Înger muzicant

(Vezi explicaţia în pagina 2-a)

„Paşii pierduţi"

de EM. HAGI MOSCO

Greu trebuie să fie blestemul sub care a căzut românimea, şi prea mare este răbdarea la care este supusă suflarea românească. Măcar astfel să socotim nepăsarea celor mulţi, faţă de starea, — din zi în zi mai copleşitoare, — în care ne sbatem.

Ceeace ar trebui să fie stăvilarul împotriva slăbirii neamului şi imbold de împăcăciune, este, dimpotrivă, pornire spre ură şi desbinare. Noi nu ne dăm seama de aceasta; ceilalţi însă, da.

Ocrotirea pe care românimea ar trebui să o găsească la firescul ei apărător este precupeţită, drămuită sau înăbuşită. Dacă această lipsă de sprijin — oricare ar fi pricina, politică sau umanitară, — s'ar împărţi deopotrivă, chiar nedreaptă, — ea ar fi răbdată.

Totuşi, spre durerea ţării, lucrurile nu stau astfel.

Sub pavăza acestei stranii şi primejdioase ocrotiri, faţă tocmai de cei cari lovesc, neîncetat şi greu, în chiar inima neamului, se aciuesc îndrăzneli cari nu s'ar ivi şi rele păgubitoare cari anevoios vor fi îndreptate, cât timp obladuitoarea haină a faţărniciei oficiale va înlocui firească apărare obştească.

Nu ură se revarsă din paharul prea plin cu amărăciuni al prea îngăduitorului popor românesc. Nu zavistie seamănă cei cari încearcă să ridice la locul cuvenit încătuşata gândire românească.

Oricât s'ar strădui slugărnicia politicianistă să-i schimbe tălmăcirea, din pricini neînţelese sufletului românesc, ceeace este şi trebuie să fie apărarea fiinţei neamului, nu poate fi copleşită fără teamă să se năruie în încurcăturile unor întortocheturi nedemne faţă de un popor care şi-a câştigat, întâi, neatârnarea politică, apoi întregirea lui, şi una şi alta prin vărsarea sângelui său cel mai bun.

In clipele de faţă, o mişcare sănătoasă, ferită de pecetea interesului politicianist, în Sfânta Sfintelor a gândului românesc, scutură lânceziala în care, prea increză-

(Continuare în pag. 2-a)

Catalonia e gata să capituleze fără condiţii

Demersul făcut la guvernul naţionalist. — Aceasta va grăbi sfârşitul războiului din Spania

San Sebastian, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas semnalează că ştirile despre o cerere de tratative din partea generalităţii Cataloniei pentru o capitulare, fără condiţii, circulă cu mare stăruinţă.

In toate cercurile locale aceste informaţii au produs o deosebită impresie şi sunt foarte mult comentate.

Totuşi, deşi a făcut o aluzie la aceste svonuri în cursul ultimei sale expuneri la postul de radio-difuziune din Sevilla, generalul Queipo de Liano şi nici guvernul din Salamanca n'au confirmat, dar nici n'au infirmat posibilitatea unui demers al generalităţii catalane în vederea capitulării.

Republicanii au suferit o mare infrângere pe frontul Aragonului

Comanda o avea un general sovietic

Saragossa, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Bătălia de pe frontul Aragonului evoluează, astfel, încât ea constitue lupta cea mai înverşunată care s'a dat până acum între armatele naţionaliste şi cele republicane.

In cursul dimineţii de azi, aviaţia naţionalistă a aruncat aproape 30 tone de bombe asupra liniilor republicane.

După spusele prizonierilor făcuţi de naţionalişti, comandamentul trupelor republicane este exercitat de generalul sovietic Kleber.

Incercarea republicanilor de a străpunge frontul naţionalist în împrejurimile localităţii Belchite a dat greş în urma eroismului cu care au luptat forţele naţionaliste. Numai în câteva locuri, republicanii au izbutit să răzbată în poziţiile naţionaliste. Prin manevre îndemânatice, naţionaliştii domină însă aceste locuri prin bateriile lor de artilerie.

Nota Red. — *Se ştie că frontul Aragonului formează poarta de intrare spre regiunea Cataloniei. Capitularea acestei provincii din nord-estul Spaniei va grăbi sfârşitul războiului civil, restul regiunilor stăpânite de comunişti ne mai putând să continue, multă vreme, lupta.*

CURIERUL PARISULUI

„COEXISTENŢA PAŞNICĂ"

de POMPILIU PĂLTĂNEA

Paris, 31 August

Oficiosul partidului socialist: „le Populaire", a publicat în fruntea coloanelor sale, două articole consecutive, care au stârnit mare vâlvă în cercurile politice şi ziaristice de aici. Aceste cercuri ştiau foarte bine că autorul articolelor, ce nu poartă nici o semnătură, e un important om politic, care a fost până deunăzi preşedinte al consiliului şi care ocupă încă o situaţie aproape similară, în actualul cabinet. Personalitatea e, dealtfel, uşor de identificat de aceia ce-s familiarizaţi cu scrisul predecesorului d-lui Bracke la directoratul monitorului marxist.

Ceea ce i-a surprins pe lectorii obişnuiţi ai gazetei socialiste, ca pe toţi cari au cetit articolele pomenite, e că autorul lor anonim, dar transparent, nu s'a sfiit să-i adreseze laude, dealtminteri perfect justificate, d-lui Mussolini. Ducele a tipărit, precum se ştie, în „Popolo d'Italia", acum vre-o lună, un articol intitulat „Realitatea şi funcţiunea", în care a căutat să demonstreze că „Europa e condusă şi îmbrobodită, de la război încoace, de închipuiri, ce rezistă chiar evenimentelor istorice". Referindu-se probabil la acest senzaţional articol, în orice caz raportându-se la activitatea dictatorului italian, leaderul organului antifascist a ţinut de la început să mărturisească textual: „Nu i se poate tăgădui un merit d-lui Mussolini: că ştie să trateze chestiile fâţiş, despicând cuvintele şi adâncind faptele".

Acest elogiu e însoţit de sfatul formulat astfel: „Dacă am urma pilda şefului guvernului transalpin şi ne-am da silinţa să scuturăm problemele europene de falsele lor aparenţe şi de propriile noastre prejudecăţi?" Recomandarea metodei musoliniene, care permite să se ajungă „la fundul lucrărilor", e considerată, fireşte, bine venită, fiindcă modul, ce se practică azi curent, de a judeca şi discuta problemele externe, sub unghiul preferinţelor ideologice, le denaturează şi complică. Recomandarea, venind însă dela o personalitate atât de reprezentativă a marxismului, e considerată în acelaş timp şi'n deosebi, ca extrem de semnificativă.

(Continuare în pag. 2-a)

Congresul dela Oradea

Azi, Duminică, se deschide la Oradea congresul anual al Asociaţiei generale a învăţătorilor din România, asociaţie care înglobează întreaga învăţătorime din ţară.

Odată cu urările noastre pentru o cât mai bună reuşită a lucrărilor, aducem organizatorilor acestui congres meritate felicitări, pentru ideia nimerită de a alege oraşul de graniţă Oradea, ca loc unde să se întrunească luminătorii satelor şi apostolii neamului şi unde să răsune glasul lor românesc şi să se afirme şi cu prilejul acesta sentimentele lor născute din dragoste neşovăelnică faţă de neam şi ţară.

Oradea, centrul important al Bihorului românesc, este în acelaş timp sentinela cea mai avansată la graniţa de Vest a ţării. Dar din cauza imediatei vecinătăţi cu Ungaria şi din cauză că în componenţa etnică şi religioasă a populaţiei, elementul românesc — românesc în ce priveşte sentimentele — este la oraş în proporţie mare, alegerea Oradei pentru congresul învăţătorimii noastre răspunde unui gând în adevăr fericit.

Ştim din congresele anterioare ale Asociaţiei generale a învăţătorilor, că pe ordinea de zi figura şi anul acesta — aşa cum, dealtfel, e şi firesc — chestiuni cu caracter strict profesional. Mai ştim că nu va putea fi trecută cu vederea şi chestiunea salarizării, ceeace înseamnă cercetarea situaţiei materiale, care, pentru învăţători, numai bună şi vrednică de invidiat nu este.

Nu e doar un secret că un absolvent al şcoalei normale, după ce aşteaptă mai întâiu câţiva ani ca un şomer, ca să-i vie rândul, este numit în învăţământ cu un salariu mai mic decât salariul pe care îl primeşte uşierul ori cameristul dela o autoritate oarecare.

Iar învăţătorilor nu li se poate spune că, dacă nu le convine, n'au decât să îmbrăţişeze altă carieră şi să-şi caute altă ocupaţie.

Ei n'au putinţă să se gândească la altă carieră, decât la cariera pentru care au fost pregătiţi. In privinţa aceasta, situaţia lor este identică cu situaţia tinerilor, pregătiţi în şcoalele militare pentru cariera de militari şi numai pentru această carieră.

Aşa cum absolventul unui liceu militar este, imediat după terminarea studiilor, primit în armată cu gradul de ofiţer, tot aşa de logic este ca şi absolventul unei şcoale normale de învăţători să fie numit într'un loc de învăţător. Pentru a fi pregătit ca învăţător şi întrebuinţat ca atare, l-a luat statul şi i-a dat educaţia şi învăţătura specială.

Aci e locul să spunem că d. dr. C. Angelescu, actualul ministru al educaţiei naţionale, pătruns de acest adevăr şi convins în aceeaş măsură şi de elementarul adevăr, că dela un învăţător flămând şi copleşit de griji şi necazuri nu se poate aştepta să fie la înălţimea atât de importantei sale misiuni, şi-a dat toate silinţele, ca, pe de o parte, să înlăture plaga şomajului în rândurile învăţătorimei, iar, pe de altă parte, să le creeze condiţiuni de o cât mai omenească existenţă materială. Dacă n'a reuşit totdeauna şi pe toată linia, nu d-sale i se poate face o vină.

De aceea, ne aşteptăm ca în congresul dela Oradea să se audă din nou doleanţele învăţătorilor privitoare la o mai bună salarizare. Sunt doleanţe pe deplin justificate, şi pe cari le aprobăm în totul.

Insă, mai suntem siguri de altceva.

Cu toată precara lor situaţie materială, cu toate nevoile aspre şi necazurile grele cu care au de luptat, avem convingerea că la Oradea, în oraşul dela care iredentismul maghiar nu-şi ia încă ochii, învăţătorii, — uitând de nevoi şi necazuri personale, — vor folosi congresul ca un nou prilej spre a da expresiune crezului lor naţionalist şi spre a afirma cu toată puterea că ei stau neclintiţi în slujba ideii naţionale, adică, în slujba ţării şi în slujba neamului.

In privinţa aceasta, ne putem mândri cu învăţătorimea noastră.

Ideile de rătăcire a neamului şi de destrămare a ţării nu i-au putut câştiga.

Luminătorii satelor au fost şi rămân apostolii credincioşi ai ideii naţionale!

N. BATZARIA

Accident grav de autobuz, lângă Bratislava

TREI MORŢI ŞI NOUĂ RANIŢI

Bratislava, 3 (Radio-Central). — *Un autobuz, în care se aflau 15 lucrători, s'a prăbuşit astăseară, la ora 19, într'un şanţ din marginea şoselei, la o adâncime de 10 metri. Doi lucrători au murit pe loc, doi au fost duşi, în stare gravă la spital, unde unul din ei a murit, iar opt sunt destul de serios răniţi.*

ALTE ŞASE PERSOANE OMORATE INTR'UN ACCIDENT DE AUTOBUZ IN GERMANIA

Berlin, 3 (Radio-Central). — *Un autobuz, în care se aflau opt persoane, s'a prăbuşit într'un şanţ plin cu nămol, lângă Droode (Harz). Două persoane au scăpat tefere, iar şase au murit asfixiate în nămol.*

Senatorii americani părăsesc Capitoliul din Washington, veseli că pleacă în vacanţă

Intrarea trupelor naţionaliste în oraşul Reinosa (lângă Santander)